

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลชุดฝึกอบรบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ช่างกล ขส.ทบ. ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพัฒนาชุดฝึกอบรบและเครื่องมือ

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรบและศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงชุดฝึกอบรบ

ขั้นที่ 1 การพัฒนาชุดฝึกอบรบและเครื่องมือ

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและ แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทมากำหนดเป็นชุดฝึกอบรบที่ประกอบไปด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดคุณลักษณะทางอารมณ์ที่เหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและ โรงเรียน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน ตามแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเพื่อขอรับทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทะเลาะวิวาท ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเห็นด้วยกับแนวทางที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ และได้เสนอแนะแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบหลักในแต่ละหน่วย การเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ ซึ่งสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบหลักในแต่ละหน่วยการเรียนรู้สำหรับจำนวนชั่วโมงในแต่ละหน่วย การเรียน ผู้วิจัยได้นำรายละเอียดมาวิเคราะห์โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. เนื้อหาสาระในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2. กิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3. สื่อการสอนและเครื่องช่วยฝึก

4. นำหนักความสำคัญของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความสำคัญไว้

ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ซึ่งเป็นหัวข้อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีเวลาฝึกอบรบทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้เวลามากที่สุด เนื่องจากมีเนื้อหา

สาระมากในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณลักษณะทหาร จำเป็นต้องมีการฝึกนอกห้องเรียนและ ทบทวนการฝึกโดยใช้เวลาพอสมควรและ การนำศาสนาพุทธมาใช้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจนั้นจะต้อง มีเวลาเตรียมการในเรื่องของการฝึกสมาธิ กิจกรรมในการทดสอบกำลังใจมีความจำเป็นอย่างยิ่งใช้ เครื่องช่วยฝึกที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยจึงต้องใช้เวลามากกว่า หน่วยการเรียนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้คำแนะนำว่า การปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญกล่าวได้ว่าเป็นพื้นฐานหรือแนวทางในการปรับและฟื้นฟูสภาพ จิตใจของผู้เข้ารับการอบรม การนำการฝึกอบรมแบบทหารมาใช้ถือว่าเป็นยอมรับทุกระดับของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพียงแต่ต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทและคำนึงถึงผู้เข้ารับการฝึกเป็นสำคัญ สำหรับในหน่วยการเรียนที่ 2 และหน่วยการเรียนที่ 3 มีเนื้อหาสาระไม่ยุ่งยากนักเป็นการเน้นย้ำ ให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความตระหนัก รู้จักตนเอง ตลอดจนความรู้พื้นฐานต่าง ๆ ทางด้านสังคม ที่ควรจะต้องทราบ เพื่อวางแนวทางในการปฏิบัติตนและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข ส่วนใหญ่เป็นการสอนในห้องเรียนมีกิจกรรมไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีชั่วโมงในแต่ละ หน่วยการเรียนไว้ที่จำนวน 16 ชั่วโมง และ 12 ชั่วโมง ตามลำดับ ส่วนในหน่วยการเรียนที่ 4 นั้น เนื่องจากผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลามากนัก กิจกรรมที่นำมาให้ผู้ปกครองได้ทดลองทำจะเกี่ยวข้องกับ แนวทางในการร่วมมือกันแก้ปัญหาให้กับเด็กนักเรียน โดยการฝึกให้เข้าใจสาเหตุและแนวทางใน การแก้ปัญหาาร่วมกัน ในเรื่องนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เน้นย้ำมีความสำคัญมาก การจะดำเนินการ ให้บรรลุผลสำเร็จได้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังทั้งสองฝ่าย ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวน ชั่วโมงในหน่วยการเรียนที่ 4 ไว้เพียง 8 ชั่วโมง แต่ได้จัดกิจกรรมซึ่งเป็นโครงการเยี่ยมบ้าน นักเรียนและโครงการให้คำปรึกษาทางด้านจิตวิทยาเพิ่มเติมในหน่วยการเรียนนี้แต่ไม่คิดเป็น จำนวนชั่วโมง โครงสร้างของชุดฝึกอบรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของ นักเรียนอาชีวศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1: การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม	(24 ชั่วโมง)
องค์ประกอบหลักในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1	
1. การฝึกวิชาทหาร	(8 ชั่วโมง)
2. การปลูกฝังความรักชาติและความกล้าหาญ	(3 ชั่วโมง)
3. การทำงานเป็นทีม	(3 ชั่วโมง)
4. การทดสอบกำลังใจ	(4 ชั่วโมง)
5. กิจกรรมนันทนาการ	(3 ชั่วโมง)
6. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยนำศาสนามาเป็นเครื่องชี้นำ	(3 ชั่วโมง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2: การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดภาวะทางอารมณ์ที่

เหมาะสม

(16 ชั่วโมง)

องค์ประกอบหลักในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

1. การสำรวจตนเองและภาวะทางอารมณ์ (2 ชั่วโมง)
2. การบริหารจัดการอารมณ์ของตนเอง (2 ชั่วโมง)
3. กระบวนการคิดและวิธีคิดเชิงสร้างสรรค์ (2 ชั่วโมง)
4. กิจกรรมนันทนาการ (2 ชั่วโมง)
5. การแก้ไขปัญหาความรุนแรงโดยสันติวิธี (2 ชั่วโมง)
6. กลยุทธ์ที่ทำให้เกิดความไว้วางใจผู้อื่น (2 ชั่วโมง)
7. กิจกรรมทัศนศึกษา (4 ชั่วโมง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3: การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม

(12 ชั่วโมง)

องค์ประกอบหลักในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

1. ปัญหาสังคมในปัจจุบัน (2 ชั่วโมง)
2. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของเยาวชนไทย (2 ชั่วโมง)
3. แนวทางปฏิบัติของศูนย์สวัสดิภาพเด็ก เยาวชนและสตรี
กองบัญชาการตำรวจนครบาล (2 ชั่วโมง)
4. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการคุมประพฤติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (2 ชั่วโมง)
5. กิจกรรมทัศนศึกษา (4 ชั่วโมง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4: ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน

(8 ชั่วโมง)

องค์ประกอบหลักในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

1. อบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง เรื่อง จิตวิทยาวัยรุ่น (1.5 ชั่วโมง)
2. อบรมให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาการทะเลาะวิวาท
และแนวทางแก้ไข (1.5 ชั่วโมง)
3. อบรมครูที่ปรึกษา (3 ชั่วโมง)
4. จัดทำโครงการสาธารณประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง
นักเรียน และบุคลากรของโรงเรียน (5 ชั่วโมง)

รวมจำนวนชั่วโมงในการเข้าค่ายฝึกอบรม

60 ชั่วโมง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนและโครงการศูนย์ให้

คำปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพจิตโดยคำนึงการนอกเวลาจากการเข้าค่ายฝึกอบรมเป็นเวลา 2 เดือน
ในแต่ละองค์ประกอบหลักของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อกลยุทธ์
2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหา
4. วิธีสอนและกิจกรรม
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและการประเมินผล

ชื่อกลยุทธ์ เป็นการกำหนดชื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบหลักในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นการแสดงถึงวัตถุประสงค์ปลายทางของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ว่าหลังจากจบหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมในด้านความรู้ความคิด (Cognitive) ความรู้สึก (Affective) และพฤติกรรม (Behavior) และมีจุดประสงค์นำทางที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ปลายทาง ซึ่งจุดประสงค์นำทางนี้จะเป็แนวทางในการจัดกิจกรรมฝึกอบรม

เนื้อหา เป็นการนำหัวข้อเรื่องที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วิธีสอนและกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ โดยยึดหลัก

1. การให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (Active Learning)
2. การเรียนรู้แบบชี้นำตนเอง (Self – Directed Learning) และการสอนทักษะชีวิต
3. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning)

โดยใช้เทคนิควิธีดังนี้ คือ

1. การบรรยาย (Lecture)
2. การอภิปรายในชั้น (Discussion)
3. บทบาทสมมติ (Role Playing)
4. การศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study)

สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสิ่งพิมพ์และโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เอกสารความรู้ ได้แก่ คำรา บทความ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และแผ่นใส วีดิทัศน์ เป็นต้น

การวัดและประเมินผล ใช้การประเมินระหว่างเรียนโดยใช้หลักการประเมินตามสภาพจริงที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ โดยการสังเกต การสอบถาม การให้ทำแบบทดสอบ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งรายละเอียดขององค์ประกอบหลักในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของชุดฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน เพื่อยืนยันความคิดเห็นและประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักกับหน่วยการเรียนรู้ซึ่งผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาองค์ประกอบหลัก
กับหน่วยการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมการแก้ไขปัญหาและป้องกันการทะเลาะ
วิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม กรณีศึกษา: โรงเรียน
กองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ.

หน่วย ที่	องค์ประกอบ	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
1	การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม		
	1.1 วิชาทหารเพื่อให้เกิดลักษณะผู้นำ มีระเบียบวินัย มีความ ซื่อสัตย์สุจริต เป็นสุภาพบุรุษ อยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม	.95	สอดคล้อง
	1.2 ปลูกฝังความรักชาติและความกล้าหาญเพื่อให้เกิดความรู้สึก ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างกัน และรู้จักใช้ความกล้าหาญในสิ่งที่ถูกต้อง และกล้าที่จะยอมรับ ความจริงและยอมรับโทษเมื่อกระทำความผิด	.90	สอดคล้อง
	1.3 การทำงานเป็นทีมโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกคน เพื่อให้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์แนวทางปฏิบัติและ ตัดสินใจร่วมกัน รู้จักเคารพและยอมรับเสียงส่วนใหญ่ เพื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	.90	สอดคล้อง
	1.4 การทดสอบกำลังใจ เพื่อฝึกให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความ อดทน มีวินัย ตลอดจนเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจ เมื่อพบกับ อุปสรรค	.95	สอดคล้อง
	1.5 กิจกรรมนันทนาการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีโอกาสผ่อนคลายจากความเหนื่อยล้าจากการฝึก	.90	สอดคล้อง
	1.6 ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยนำเอาศาสนาเป็นเครื่องชี้นำ ทางชีวิตไปสู่สิ่งที่ถูกต้องดีงามและทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ เข้าใจหลักธรรมพื้นฐานของพระพุทธศาสนา และการแนะแนว ทางการปฏิบัติธรรม เพื่อที่ผู้เข้ารับการอบรม จะได้นำไปเป็น เครื่องเตือนสติตนเอง และมีหลักในการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง	.95	สอดคล้อง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หน่วย ที่	องค์ประกอบ	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
2	การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดคุณลักษณะทางอารมณ์ที่เหมาะสม		
	2.1 การสำรวจตนเองและวุฒิภาวะทางอารมณ์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้เข้าใจตนเอง ได้ทบทวนในสิ่งที่ได้กระทำไปแล้ว ว่ามีความถูกต้องหรือไม่เหมาะสมและรู้จักการวางแผนชีวิต	1	สอดคล้อง
	2.2 การบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมและปฏิบัติตนเองได้ถูกต้องในแต่ละบริบท	.86	สอดคล้อง
	2.3 กระบวนการคิดและวิธีคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม รู้จักจัดเรียงลำดับความคิดและสามารถคิดวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดสร้างสรรค์ได้	1	สอดคล้อง
	2.4 กิจกรรมทัศนศึกษา เพื่อมุ่งส่งเสริมความรู้ให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีโอกาสศึกษานอกสถานที่ ได้พบเห็นและสัมผัสกับสภาพความเป็นไปของสังคมทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติของตนเองได้	.95	สอดคล้อง
3	การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม		
	3.1 ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน ทั้งด้านบวกและด้านลบ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1	สอดคล้อง
	3.2 บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของเยาวชนไทย เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ตระหนักถึง บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองกับบุคคลในสังคมที่อยู่ร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรม มีทัศนคติที่ถูกต้องในการดำรงตนอยู่ในสังคม	1	สอดคล้อง
	3.3 หน้าที่และแนวทางปฏิบัติของศูนย์สวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และสตรี กองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดที่กฎหมายบัญญัติไว้ และไม่ประพฤติดุปฏิบัติตนผิดกฎหมาย	.86	สอดคล้อง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หน่วย ที่	องค์ประกอบ	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
	3.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการคุมประพฤติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความตระหนัก และรับทราบถึงแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดูแลเยาวชนที่กระทำความผิด	.76	สอดคล้อง
	3.5 กิจกรรมทัศนศึกษา เพื่อมุ่งส่งเสริมความรู้ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีโอกาส ศึกษานอกสถานที่ ได้พบเห็นและสัมผัสกับสภาพความเป็นไปของสังคมทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติของตนเองได้	1	สอดคล้อง
4	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน		
	4.1 อบรมให้ความรู้ผู้ปกครองในเรื่องจิตวิทยาวัยรุ่นเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบขั้นตอนในการพัฒนาพฤติกรรมของวัยรุ่นและมีความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของเด็กวัยรุ่น	1	สอดคล้อง
	4.2 อบรมให้ความรู้ผู้ปกครองในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาที่พบบ่อยๆ ในเด็กวัยรุ่น และเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้ผู้ปกครองสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	1	สอดคล้อง
	4.3 อบรมเพื่อพัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ให้สามารถปฏิบัติภารกิจประจำวันไปได้อย่างสมบูรณ์ตลอดแผนการเรียน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนและดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติ	1	สอดคล้อง
	4.4 การจัดทำโครงการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง, นักเรียนและโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างความมีส่วนร่วมกัน ในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน	.95	สอดคล้อง
	4.5 จัดทำโครงการศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพจิต เพื่อให้ นักเรียนที่จะขอรับการปรึกษา เข้าใจปัญหาของตนและสามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ และในที่สุดสามารถจะดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป	.95	สอดคล้อง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หน่วย ที่	องค์ประกอบ	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง	ความหมาย
	4.6 จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเป็นการรับทราบปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียน นอกจากนั้นยังเป็นการรับทราบพัฒนาการของนักเรียนด้วย	.95	สอดคล้อง

จากตารางที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 คน พิจารณาเห็นว่าโครงสร้างชุดฝึกอบรมในส่วนขององค์ประกอบหลักกับหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกันทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูงตั้งแต่ .76 ถึง 1 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ข้อเสนอแนะพอสรุปได้ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมในแต่ละองค์ประกอบควรเน้นให้มีส่วนร่วมระหว่างผู้เข้ารับการอบรมด้วยกันเองและระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับวิทยากร
 2. องค์ประกอบหลักเรื่อง การนำศาสนามาเป็นเครื่องชี้นำ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนั้น ขอให้วิทยากรเน้นในเรื่อง การฝึกจิตใจเด็กให้เกิดสมาธิ เพื่อทำจิตใจให้สงบ ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสมนอกจากนั้นควรปลูกฝังคุณธรรมที่จะช่วยให้สามารถที่จะยึดเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้ เช่น อิทธิบาท 4 เป็นต้น
 3. การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องกับองค์ประกอบหลักในการฝึกอบรม
 4. การจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ควรจัดให้ต่อเนื่องและควรไปเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
 5. โครงการอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา ควรปลูกฝังให้ทุกคนเกิดความตระหนักและมีความรับผิดชอบในหน้าที่ด้วยความเต็มใจ โดยใช้คุณธรรมจริยธรรมของความเป็นครูและเน้นให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ในการร่วมมือกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน
- ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงชุดฝึกอบรมให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป หลังจากที่ได้ปรับปรุงโครงสร้างชุดฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 แล้ว ผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พร้อมเครื่องมือ ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือจำนวน 7 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกอบรบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคารทะเลาะ
 วิชาของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์
 ช่างกล ขส.ทบ.

โครงการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. หลักการและเหตุผล	4.57	.53	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ทั่วไป	4.71	.49	มากที่สุด
3. โครงสร้างของชุดฝึกอบรบ	4.57	.53	มากที่สุด
4. วิธีการฝึกอบรบ	4.29	.49	มาก
5. สื่อการสอน	4.29	.49	มาก
6. การวัดและการประเมินผล	4.57	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.50	.51	มากที่สุด
องค์ประกอบของชุดฝึกอบรบ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1			
7. คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้	4.71	.49	มากที่สุด
8. ชื่อกลยุทธ์	4.86	.38	มากที่สุด
9. จุดประสงค์	4.86	.38	มากที่สุด
10. เนื้อหา	4.86	.38	มากที่สุด
11. กิจกรรม	4.71	.49	มากที่สุด
12. สื่อ	4.29	.49	มาก
13. การวัดและการประเมินผล	4.57	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.69	.47	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2			
14. คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้	4.71	.49	มากที่สุด
15. ชื่อกลยุทธ์	4.29	.49	มาก
16. จุดประสงค์	4.86	.38	มากที่สุด
17. เนื้อหา	4.71	.49	มากที่สุด
18. กิจกรรม	4.57	.53	มากที่สุด
19. สื่อ	4.29	.49	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
20. การวัดและการประเมินผล	4.71	.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.59	.50	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3			
21. คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้	4.57	.53	มากที่สุด
22. ชื่อกลยุทธ์	4.29	.49	มาก
23. จุดประสงค์	4.57	.53	มากที่สุด
24. เนื้อหา	4.86	.38	มากที่สุด
25. กิจกรรม	4.57	.53	มากที่สุด
26. สื่อ	4.57	.53	มากที่สุด
27. การวัดและการประเมินผล	4.86	.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.61	.49	มากที่สุด
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4			
28. คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้	4.29	.49	มาก
29. ชื่อกลยุทธ์	4.71	.49	มากที่สุด
30. จุดประสงค์	4.86	.38	มากที่สุด
31. เนื้อหา	4.57	.53	มากที่สุด
32. กิจกรรม	4.29	.49	มาก
33. สื่อ	4.29	.49	มาก
34. การวัดและการประเมินผล	4.86	.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.55	.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือได้พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์ประกอบของชุดฝึกอบรมทุกประเด็นมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน มีความเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลองใช้

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
คุณธรรมจริยธรรม			
1. มาโรงเรียนตรงต่อเวลา	4.57	.53	มากที่สุด
2. เข้าห้องเรียนตรงต่อเวลา	4.71	.49	มากที่สุด
3. รักษาระเบียบวินัยในแถว	4.86	.38	มากที่สุด
4. มีระเบียบวินัยในห้องเรียน	4.14	.38	มาก
5. แต่งกายสุภาพและถูกระเบียบ	4.71	.49	มากที่สุด
6. มีความตั้งใจ และมีสมาธิในการเรียน	4.71	.49	มากที่สุด
7. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.29	.49	มาก
8. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	4.86	.38	มากที่สุด
9. สามัคคีและเสียสละในการทำงานเป็นหมู่คณะ	4.57	.53	มากที่สุด
10. ให้ความร่วมมือกับครูอาจารย์	4.57	.53	มากที่สุด
11. มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน	4.29	.49	มาก
12. มีความกล้าหาญในทางที่ถูกที่ควร	4.71	.49	มากที่สุด
13. มีความสามารถในการฝึกจิตให้สงบมีสมาธิ	4.86	.38	มากที่สุด
14. เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ	4.71	.49	มากที่สุด
15. เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	4.57	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.61	.49	มากที่สุด
วุฒิภาวะทางอารมณ์			
16. รู้จักและยอมรับในข้อดีและข้อเสียของตนเอง	4.71	.49	มากที่สุด
17. รู้จักและยอมรับในข้อดีและข้อเสียของผู้อื่น	4.57	.53	มากที่สุด
18. สุภาพอ่อนโยน และมีสัมมาคารวะ	4.57	.53	มากที่สุด
19. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้อย่าง สม่ำเสมอ	4.14	.38	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
20. แสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.86	.38	มากที่สุด
21. สนองตอบอารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.57	.53	มากที่สุด
22. มีมนุษยสัมพันธ์	4.57	.53	มากที่สุด
23. มีความเห็นใจ และรู้จักให้อภัยผู้อื่น	4.71	.49	มากที่สุด
24. ไม่ก้าวร้าวกับครู-อาจารย์	4.71	.49	มากที่สุด
25. อดทน อดกลั้น ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.57	.53	มากที่สุด
26. สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	4.86	.38	มากที่สุด
27. ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.29	.49	มาก
28. มีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่น	4.86	.38	มากที่สุด
29. ยอมรับ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และกติกาของหมู่คณะ	4.71	.49	มากที่สุด
30. มีความสามารถในการแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์	4.57	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.62	.49	มากที่สุด
การรับรู้เกี่ยวกับสังคม			
31. ประพฤติตนตามกฎหมายและระเบียบของโรงเรียน	4.71	.49	มากที่สุด
32. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามวัฒนธรรมในสังคม	4.86	.38	มากที่สุด
33. ปฏิบัติตนตามกรอบของกฎหมายบ้านเมือง	4.57	.53	มากที่สุด
34. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ให้กับสังคม	4.57	.53	มากที่สุด
35. บริจาคเงินหรือสิ่งของร่วมทำบุญกุศลตามแต่โอกาสอันควร	4.29	.49	มาก
36. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้	4.71	.49	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
37. ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อได้รับความเดือดร้อน	4.86	.38	มากที่สุด
38. พฤติกรรมการจับกลุ่มมั่วสุมตามป้ายรถประจำทางและท่าเรือคลอง	4.29	.49	มาก
39. พฤติกรรมขาดเรียนลดลง	4.71	.49	มากที่สุด
40. พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทภายในโรงเรียนลดลง	4.71	.49	มากที่สุด
41. พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทภายนอกโรงเรียนลดลง	4.86	.38	มากที่สุด
42. ยอมรับผิดและเต็มใจแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง	4.14	.38	มาก
รวมเฉลี่ย	4.61	.49	มากที่สุด
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน			
43. สนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	4.57	.53	มากที่สุด
44. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา	4.71	.49	มากที่สุด
45. ขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์ประจำศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต	4.57	.53	มากที่สุด
46. ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	4.86	.38	มากที่สุด
47. ผู้ปกครองมีเวลาพอเพียงที่จะให้คำแนะนำกับนักเรียน	4.29	.49	มาก
48. นักเรียนรับฟังเหตุผลของสมาชิกในครอบครัว	4.71	.49	มากที่สุด
49. นักเรียนปรึกษาปัญหาการเรียนกับผู้ปกครอง	4.71	.49	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
50. นักเรียนปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับผู้ปกครอง	4.29	.49	มาก
51. นักเรียนใช้เวลาว่างร่วมทำกิจกรรมกับครอบครัว	4.57	.53	มากที่สุด
52. นักเรียนช่วยเหลืองานบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย	4.86	.38	มากที่สุด
53. นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว	4.57	.53	มากที่สุด
54. ผู้ปกครองสามารถให้คำแนะนำกับนักเรียนเมื่อเกิดปัญหาขึ้นได้	4.71	.49	มากที่สุด
55. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจในการเรียนและการดำเนินชีวิต	4.29	.49	มาก
56. ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อคอยติดตามพฤติกรรมของนักเรียน	4.57	.53	มากที่สุด
57. ผู้ปกครองและนักเรียนรับฟังเหตุผลของกันและกันและร่วมมือกันแก้ปัญหา	4.86	.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.61	.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แบบประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมีความเห็นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม
ของชุดฝึกอบรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ.
โดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ความหมาย
คุณธรรมจริยธรรม		
1. มาโรงเรียนตรงต่อเวลา	1	สอดคล้อง
2. เข้าห้องเรียนตรงต่อเวลา	1	สอดคล้อง
3. รักษาระเบียบวินัยในแถว	1	สอดคล้อง
4. มีระเบียบวินัยในห้องเรียน	1	สอดคล้อง
5. แต่งกายสุภาพและถูกระเบียบ	1	สอดคล้อง
6. มีความตั้งใจ และมีสมาธิในการเรียน	1	สอดคล้อง
7. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	1	สอดคล้อง
8. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	1	สอดคล้อง
9. มีความสามัคคีและเสียสละในการทำงานเป็นหมู่คณะ	1	สอดคล้อง
10. ให้ความร่วมมือกับครูอาจารย์	1	สอดคล้อง
11. มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน	1	สอดคล้อง
12. มีความกล้าหาญในทางที่ถูกที่ควร	1	สอดคล้อง
13. มีความสามารถในการฝึกจิตให้สงบมีสมาธิ	1	สอดคล้อง
14. เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ	1	สอดคล้อง
15. เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	1	สอดคล้อง
วุฒิภาวะทางอารมณ์		
16. รู้จักและยอมรับในข้อดีและข้อเสียของตนเอง	1	สอดคล้อง
17. รู้จักและยอมรับในข้อดีและข้อเสียของผู้อื่น	1	สอดคล้อง
18. สุภาพอ่อนโยน และมีสัมมาคารวะ	1	สอดคล้อง
19. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้อย่างสม่ำเสมอ	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ความหมาย
20. แสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	1	สอดคล้อง
21. สนองตอบอารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	1	สอดคล้อง
22. มีมนุษยสัมพันธ์	.86	สอดคล้อง
23. มีความเห็นใจ และรู้จักให้อภัยผู้อื่น	1	สอดคล้อง
24. ไม่ก้าวร้าวกับครู-อาจารย์	1	สอดคล้อง
25. มีความอดทน อดกลั้น ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	1	สอดคล้อง
26. สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	1	สอดคล้อง
27. ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1	สอดคล้อง
28. มีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่น	1	สอดคล้อง
29. ยอมรับ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และกติกาของหมู่คณะ	1	สอดคล้อง
30. มีความสามารถในการแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์	1	สอดคล้อง
การรับรู้เกี่ยวกับสังคม		
31. ประพฤติตนตามกฎและระเบียบของโรงเรียน	1	สอดคล้อง
32. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามวัฒนธรรมในสังคม	1	สอดคล้อง
33. ปฏิบัติตนตามกรอบของกฎหมายบ้านเมือง	1	สอดคล้อง
34. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ให้กับสังคม	.86	สอดคล้อง
35. บริจาคเงินหรือสิ่งของร่วมทำบุญกุศลตามแต่โอกาสอันควร	.86	สอดคล้อง
36. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้	1	สอดคล้อง
37. ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อได้รับความเดือดร้อน	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ความหมาย
38. พฤติกรรมการจับกลุ่มมั่วสุมตามป้ายรถประจำทางและท่าเรือรถลง	1	สอดคล้อง
39. พฤติกรรมขาดเรียนลดลง	1	สอดคล้อง
40. พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทภายในโรงเรียนลดลง	1	สอดคล้อง
41. พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทภายนอกโรงเรียนลดลง	1	สอดคล้อง
42. ยอมรับผิดและเต็มใจแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง	1	สอดคล้อง
ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน		
43. สนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	1	สอดคล้อง
44. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา	1	สอดคล้อง
45. ขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์ประจำศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต	1	สอดคล้อง
46. ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	1	สอดคล้อง
47. ผู้ปกครองมีเวลาพอเพียงที่จะให้คำแนะนำกับนักเรียน	1	สอดคล้อง
48. นักเรียนรับฟังเหตุผลของสมาชิกในครอบครัว	1	สอดคล้อง
49. นักเรียนปรึกษาปัญหาด้านการเรียนกับผู้ปกครอง	1	สอดคล้อง
50. นักเรียนปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับผู้ปกครอง	1	สอดคล้อง
51. นักเรียนใช้เวลาว่างร่วมทำกิจกรรมกับครอบครัว	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ความหมาย
52. นักเรียนช่วยเหลืองานบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย	1	สอดคล้อง
53. นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว	1	สอดคล้อง
54. ผู้ปกครองสามารถให้คำแนะนำกับนักเรียนเมื่อเกิดปัญหาขึ้นได้	1	สอดคล้อง
55. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจในการเรียนและการดำเนินชีวิต	1	สอดคล้อง
56. ผู้ปกครองติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อคอยติดตามพฤติกรรมของนักเรียน	1	สอดคล้อง
57. ผู้ปกครองและนักเรียนรับฟังเหตุผลของกันและกันและร่วมมือกันแก้ปัญหา	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือทั้ง 7 คน พิจารณาเห็นว่าข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูงตั้งแต่ .86 ถึง 1 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หลังจากการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องมือไปปรับแก้แบบประเมินให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบประเมินไปทดลองใช้กับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 10 คนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 เดือนเพื่อทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ด้วยวิธีของ Cronbach คือการหาค่า Alpha Coefficient ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดลองใช้แบบประเมินพฤติกรรมเพื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach
ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
คุณธรรมจริยธรรม	
1. มาโรงเรียนตรงต่อเวลา	.84
2. เข้าห้องเรียนตรงต่อเวลา	.84
3. รักษาระเบียบวินัยในแถว	.83
4. มีระเบียบวินัยในห้องเรียน	.83
5. แต่งกายสุภาพและถูกระเบียบ	.82
6. มีความตั้งใจ และมีสมาธิในการเรียน	.83
7. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.83
8. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	.83
9. มีความสามัคคีและเสียสละในการทำงานเป็นหมู่คณะ	.84
10. ให้ความร่วมมือกับครูอาจารย์	.84
11. มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน	.83
12. มีความกล้าหาญในทางที่ถูกที่ควร	.83
13. มีความสามารถในการฝึกจิตให้สงบมีสมาธิ	.83
14. เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ	.83
15. เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	.83
วุฒิภาวะทางอารมณ์	
16. รู้จักและยอมรับในข้อดีและข้อเสียของตนเอง	.84
17. รู้จักและยอมรับในข้อดีและข้อเสียของผู้อื่น	.84
18. สุภาพอ่อนโยน และมีสัมมาคารวะ	.83
19. สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้อย่างสม่ำเสมอ	.82
20. แสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	.83
21. สนองตอบอารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	.84
22. มีมนุษยสัมพันธ์	.85
23. มีความเห็นใจ และรู้จักให้อภัยผู้อื่น	.84
24. ไม่ก้าวร้าวกับครู-อาจารย์	.83

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
25. มีความอดทน อดกลั้น ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	.85
26. สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	.86
27. ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	.85
28. มีความสามารถในการประสานงานกับผู้อื่น	.84
29. ยอมรับ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และกติกาของหมู่คณะ	.83
30. มีความสามารถในการแก้ปัญหาในทางสร้างสรรค์	.84
การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม	
31. ประพฤติตนตามกฎหมายและระเบียบของโรงเรียน	.84
32. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามวัฒนธรรมในสังคม	.83
33. ปฏิบัติตนตามกรอบของกฎหมายบ้านเมือง	.83
34. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ให้กับสังคม	.83
35. บริจาคเงินหรือสิ่งของร่วมทำบุญกุศลตามแต่โอกาสอันควร	.84
36. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้	.83
37. ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อได้รับความเดือดร้อน	.84
38. พฤติกรรมการจับกลุ่มมั่วสุมตามป้ายรถประจำทางและ ท่าเรือลดลง	.84
39. พฤติกรรมขาดเรียนลดลง	.83
40. พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทภายในโรงเรียนลดลง	.83
41. พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาทภายนอกโรงเรียนลดลง	.83
42. ยอมรับผิดและเต็มใจแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง	.83
ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน	
43. สนใจและปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	.83
44. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา	.85
45. ขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำจากอาจารย์ประจำศูนย์ แนะแนวและให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต	.84
46. ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	.83
47. ผู้ปกครองมีเวลาพอเพียงที่จะให้คำแนะนำกับนักเรียน	.82

ตารางที่ 6 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
48. นักเรียนรับฟังเหตุผลของสมาชิกในครอบครัว	.83
49. นักเรียนปรึกษาปัญหาด้านการเรียนกับผู้ปกครอง	.83
50. นักเรียนปรึกษาปัญหส่วนตัวกับผู้ปกครอง	.83
51. นักเรียนใช้เวลาว่างร่วมทำกิจกรรมกับครอบครัว	.84
52. นักเรียนช่วยเหลืองานบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย	.83
53. นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว	.83
54. ผู้ปกครองสามารถให้คำแนะนำกับนักเรียนเมื่อเกิดปัญหาขึ้นได้	.83
55. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจในการเรียนและการดำเนินชีวิต	.84
56. ผู้ปกครองติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อคอยติดตามพฤติกรรมของนักเรียน	.83
57. ผู้ปกครองและนักเรียนรับฟังเหตุผลของกันและกันและร่วมมือกันแก้ปัญหา	.84
ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาทั้งหมด	.84

จากตารางที่ 6 ผลการทดลองใช้เครื่องมือที่เป็นแบบประเมินพฤติกรรมพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .84 แสดงว่าแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนมีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมและศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน

หลังจากการนำชุดฝึกอบรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรที่มีต่อชุดฝึกอบรมหลังจากนั้น จึงได้ประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมรวมทั้งได้ทำการประเมินเพื่อติดตามผล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. (n = 25)

รายการ	ระดับความคิดเห็น									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
การประเมินอาจารย์ผู้สอน										
1. มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน	15	60.00	9	36.00	1	4.00	-	-	-	-
2. มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา	10	40.00	14	56.00	1	4.00	-	-	-	-
3. มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	12	48.00	10	40.00	3	12.00	-	-	-	-
4. มีความเป็นกันเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	17	68.00	8	32.00	-	-	-	-	-	-
การประเมินการจัดการเรียนการสอน										
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม										
6. สอนโดยเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทักษะชีวิต และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน	20	80.00	2	8.00	3	12.00	-	-	-	-
	20	80.00	2	8.00	3	12.00	-	-	-	-
7. ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย										
8. มีการสอนโดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	13	52.00	10	40.00	2	8.00	-	-	-	-
	12	48.00	12	48.00	1	4.00	-	-	-	-
9. มีการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการฝึกอบรม	12	48.00	10	40.00	3	12.00	-	-	-	-
10. การฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทได้จริง	19	76.00	6	24.00	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 7 จำนวนร้อยละความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าฝิ่นและการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. จำนวน 25 คน พบว่า โดยภาพรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นในระดับมากถึงมากที่สุด ในเรื่องของการประเมินอาจารย์ผู้สอน พบว่า มีความเป็นกันเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ มีความรู้ ความสามารถในการเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96 มีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96 และ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88 ความคิดเห็นด้านการประเมินการจัดการเรียนการสอน พบว่า การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาได้จริงอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 การใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 98 มีการสอนโดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายากอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 96 ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 92 ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมและการสอน โดยเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกทักษะชีวิตอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88 และจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมได้มีข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายฝึกอบรม โดยนำนักเรียนและนักศึกษาที่มีปัญหาค้าฝิ่นและการทะเลาะวิวาทของแต่ละสถาบันมาเข้าค่ายฝึกอบรมร่วมกัน
2. โรงเรียนควรนำชุดฝึกอบรมไปจัดกิจกรรมการเข้าค่ายให้กับนักเรียนทุกคนและทุกชั้นปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
3. ควรเพิ่มกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้มากขึ้น
4. ให้เพิ่มเติมสื่อที่ทันสมัย และแปลกใหม่เพื่อเป็นสิ่งเร้าให้ผู้รับการอบรมมีความตื่นตัว และมีความสนใจเพิ่มมากขึ้น
5. มีเนื้อหาบางส่วนมากเกินไปทำให้ผู้เข้ารับการอบรม เกิดความเบื่อหน่าย

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของวิทยากรที่มีต่อชุดฝึกอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหการทะเลาะ

วิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์
ช่างกล ขส.ทบ. (n = 8)

รายการ	ระดับความคิดเห็น									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1. สื่อและแหล่งการเรียนรู้กำหนดไว้ อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้	2	25.00	6	75.00	-	-	-	-	-	-
2. แนวทางจัดการเรียนรู้ มีความ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	62.50	3	37.50	-	-	-	-	-	-
3. สาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการป้องกันและ ปัญหาการทะเลาะวิวาท	4	50.00	4	50.00	-	-	-	-	-	-
4. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมของแต่ละ หน่วยการเรียนรู้	3	37.50	5	62.50	-	-	-	-	-	-
5. เอกสารการเรียนรู้	2	25.00	6	75.00	-	-	-	-	-	-
6. แบบการฝึกและกรณีศึกษาในแต่ละ หน่วยการเรียนรู้	2	25.00	6	75.00	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 8 จำนวนร้อยละ ความคิดเห็นของวิทยากรที่มีต่อชุดฝึกอบรมการป้องกัน
และแก้ไขปัญหการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียน
กองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส. จำนวน 8 คน พบว่า โดยภาพรวมวิทยากรมีความคิดเห็นต่อ
ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ในเรื่องของสื่อและแหล่งการเรียนรู้
เอกสารการเรียนรู้ แบบฝึกและกรณีศึกษาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ
มากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 ในด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับสาระ
การเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึง
มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 และสาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหการทะเลาะวิวาท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100
ในส่วนของวิทยากรได้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยควรเพิ่มเวลาในการจัดการฝึกอบรมวิทยากร เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร การใช้คู่มืออย่างละเอียด การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อช่วยให้วิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น
2. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนในบางองค์ประกอบหลักไม่เพียงพอต้องใช้เวลามากทำให้ต้องใช้เวลาขององค์ประกอบถัดไป ดังนั้น ผู้วิจัยควรวางแผนฝึกอบรมโดยเพิ่มเวลาในบางองค์ประกอบหลัก เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดฝึกอบรม
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการฝึกกระเบียบวินัยในช่วงต้นของการฝึกอบรม ทำให้การเข้ารับการอบรมในชั้นเรียน บางครั้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความอ่อนล้า และง่วงนอน ซึ่งวิทยากรได้แก้ไขโดยการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมและให้มีการอบรมนอกห้องเรียน ดังนั้นผู้วิจัยควรปรับกิจกรรมการฝึกกระเบียบวินัย ไว้ในช่วงท้ายของการฝึกอบรม จะทำให้ผลการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติของแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบตาราง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกัน การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียน กองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

พฤติกรรมด้าน คุณธรรมจริยธรรม	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง
วัดก่อน	25	1.18	2.69	2.11	.357	-.762	1.122
วัดหลัง	25	1.53	3.58	2.90	.647	-.940	-.333
วัดติดตามผล	25	1.60	3.60	2.87	.637	-.837	-.450

จากข้อมูลในตารางที่ 9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.11 ส่วนพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาท หลังการฝึกอบรมและหลังการติดตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และ 2.87 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความเบ้หรือความไม่สมมาตรของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ทั้งหมดมีแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโค้งหรือขนาดความสูงของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ทั้งหมดมีโค้งการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโค้งน้อยกว่า 3) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก และจากการกระจายของข้อมูลการวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การวัดหลัง-ติดตามของพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมมีการกระจายของข้อมูลปานกลางส่วนการวัดก่อนของพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมมีการกระจายของข้อมูลน้อย

ตารางที่ 10 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล	10.116	2	5.058	68.307	.000*
ความคลาดเคลื่อน	3.554	48	0.074		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ผลปรากฏว่าค่า $F = 68.307$ และ ค่า $\text{Sig.} = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ทั้ง 3 ครั้งแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Comparison) ต่อแสดงดังในตารางถัดไป

ตารางที่ 11 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม
ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-
ติดตามผล

ผลต่างของการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
ก่อน	-	-.791*	-.767*
หลัง	-	-	0.024
ติดตามผล	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของ
พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัด
ก่อน-หลัง-ติดตามผลด้วยสถิติ Bonferroni ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมด้าน
คุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในการวัด
ก่อน-หลัง-ติดตามผล แตกต่างกัน 2 คู่ดังนี้ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการ
แก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ย
ของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
อาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการ
ทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการติดตามสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านคุณธรรม
จริยธรรมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกัน
การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียน
กองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

พฤติกรรมวุฒิภาวะ ทางอารมณ์	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง
วัดก่อน	25	1.31	2.62	2.34	0.321	-2.155	4.841
วัดหลัง	25	1.58	3.60	2.99	0.570	-1.170	0.633
วัดติดตามผล	25	1.49	3.62	2.97	0.589	-1.193	0.719

จากข้อมูลในตารางที่ 12 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์
ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล พบว่า นักเรียน
อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. มีพฤติกรรม
ด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.34 ส่วนพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาท
หลังการฝึกอบรมและหลังการติดตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 และ 2.97
ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความเบ้หรือความไม่สมมาตรของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-
ติดตามของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ทั้งหมดมีแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความ
เบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งหรือขนาดความสูง
ของการแจกแจง พบว่า การวัดหลัง-ติดตามของพฤติกรรมวุฒิภาวะทางอารมณ์ ทั้งหมดมีไค้การ
แจกแจงข้อมูลในลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโด่งน้อยกว่า 3) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้มีการกระจายของ
ข้อมูลมาก ส่วนการวัดก่อนของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ทั้งหมดมีไค้การแจกแจง
ข้อมูลในลักษณะสูงแคบ (ค่าความโด่งมากกว่า 3) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูล
น้อยและจากการกระจายของข้อมูลการวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทาง
อารมณ์ในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทาง
อารมณ์มีการกระจายของข้อมูลปานกลาง

ตารางที่ 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหา และป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล	5.871	2	2.936	46.163	.000*
ความคลาดเคลื่อน	3.053	48	0.064		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ผลปรากฏว่าค่า $F = 68.307$ และ ค่า $Sig. = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ทั้ง 3 ครั้งแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Comparison) ต่อแสดงดังในตารางถัดไป

ตารางที่ 14 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

ผลต่างของการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
ก่อน	-	-.656*	-.501*
หลัง	-	-	0.155*
ติดตามผล	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 14 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน

อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผลด้วยสถิติ Bonferroni ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล แตกต่างกัน 3 คู่ดังนี้ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการติดตามสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการติดตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคม	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง
วัดก่อน	25	2.13	2.72	2.13	0.411	-0.994	1.065
วัดหลัง	25	2.86	3.44	2.86	0.604	-1.132	0.277
วัดติดตามผล	25	2.84	3.50	2.84	0.643	-1.139	0.289

จากข้อมูลในตารางที่ 15 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล พบว่า นักเรียน

อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. มีพฤติกรรม การรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.13 ส่วนพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาท หลังการฝึกอบรมและหลังการติดตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และ 2.84 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความแปรหรือความไม่สมมาตรของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง- ติดตามของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมทั้งหมดมีแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้ เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโค้งหรือขนาดความสูงของ การแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคม ทั้งหมดมีโค้ง การแจกแจงข้อมูลในลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโค้งน้อยกว่า 3) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้มีการกระจาย ของข้อมูลมาก และจากการกระจายของข้อมูลการวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมการรับรู้ เกี่ยวกับสังคมในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การวัดหลัง-ติดตามของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับ สังคมมีการกระจายของข้อมูลปานกลางส่วนการวัดก่อนของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมมีการ กระจายของข้อมูลน้อย

ตารางที่ 16 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและ ป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล	8.538	2	4.269	76.581	.000*
ความคลาดเคลื่อน	2.676	48	0.056		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมรับรู้ เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ผลปรากฏว่าค่า $F = 68.307$ และ ค่า $Sig. = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ทั้ง 3 ครั้งแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Comparison) ต่อแสดงดังในตารางถัดไป

ตารางที่ 17 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคม ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

ผลต่างของการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
ก่อน	-	-.724*	-.708*
หลัง	-	-	0.016
ติดตามผล	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของ พฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัด ก่อน-หลัง-ติดตามผลด้วยสถิติ Bonferroni ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมการ รับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในการวัด ก่อน-หลัง-ติดตามผล แตกต่างกัน 2 คู่ดังนี้ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการ แก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน อาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับสังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการติดตามสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับ สังคมในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนผู้ปกครองและ นักเรียน	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง
วัดก่อน	25	1.80	2.58	2.21	0.235	-0.184	-1.031
วัดหลัง	25	1.80	3.44	2.88	0.502	-0.889	-0.373
วัดติดตามผล	25	1.87	3.38	2.87	0.484	-0.829	-0.522

จากข้อมูลในตารางที่ 18 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. มีพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21 ส่วนพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทหลังการฝึกอบรมและหลังการติดตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 และ 2.87 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความเบ้หรือความไม่สมมาตรของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน ทั้งหมดมีแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโด่งหรือขนาดความสูงของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียน ทั้งหมดมีโด่งการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเค้แบน (ค่าความโด่งน้อยกว่า 3) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก และจากการกระจายของข้อมูลการวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การวัดหลัง-ติดตามของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนมีการกระจายของข้อมูลปานกลางส่วนการวัดก่อนของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนมีการกระจายของข้อมูลน้อย

ตารางที่ 19 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัด ก่อน-หลัง-ติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล	7.381	2	3.690	71.652	.000*
ความคลาดเคลื่อน	2.472	48	0.015		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 19 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะ วิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ผลปรากฏว่าค่า $F = 68.307$ และ ค่า $\text{Sig.} = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ทั้ง 3 ครั้งแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Comparison) ต่อแสดงดังในตารางถัดไป

ตารางที่ 20 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของ นักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

ผลต่างของการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
ก่อน	-	-.671*	-.660*
หลัง	-	-	0.010
ติดตามผล	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 20 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของ พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกันการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผลด้วยสถิติ Bonferroni ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยรายคู่ ภายหลังของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและ ป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล แตกต่างกัน 2 คู่ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหา และป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกัน การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนใน การแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการติดตามสูงกว่าค่าเฉลี่ย ของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนในการแก้ปัญหาและป้องกัน การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้านในการแก้ปัญหาและป้องกัน การทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียน กองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

พฤติกรรมที่ เหมาะสม	จำนวน (คน)	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง
วัดก่อน	25	1.34	2.55	2.20	.297	-1.533	2.582
วัดหลัง	25	1.58	3.44	2.91	.564	-1.081	.103
วัดติดตามผล	25	1.57	3.46	2.89	.573	-1.036	-.020

จากข้อมูลในตารางที่ 21 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล พบว่า นักเรียน อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. มีพฤติกรรม

ที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.20 ส่วนพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทหลังการฝึกอบรมและหลังการติดตามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และ 2.89 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความเบ้หรือความไม่สมมาตรของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน มีแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาความโค้งหรือขนาดความสูงของการแจกแจง พบว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้านมีโค้งการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเตี้ยแบน (ค่าความโค้งน้อยกว่า 3) แสดงว่าข้อมูลเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลมาก และจากการกระจายของข้อมูลการวัดก่อน-หลัง-ติดตามของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้านในส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การวัดหลัง-ติดตามของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน มีการกระจายของข้อมูลปานกลางส่วนการวัดก่อนของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน มีการกระจายของข้อมูลน้อย

ตารางที่ 22 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล	8.235	2	4.118	77.745	.000*
ความคลาดเคลื่อน	2.542	48	0.053		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 22 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ชส.ทบ. ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ผลปรากฏว่าค่า $F = 77.745$ และ ค่า $\text{Sig.} = .000$ ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่า การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล ทั้ง 3 ครั้งแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post Hoc Comparison) ต่อแสดงดังในตารางถัดไป

ตารางที่ 23 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ.ในการวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล

ผลต่างของการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย	ก่อน	หลัง	ติดตามผล
ก่อน	-	-.711*	-.695*
หลัง	-	-	0.016
ติดตามผล	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลในตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของ พฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียน อาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ในการวัด ก่อน-หลัง-ติดตามผลด้วยสถิติ Bonferroni ผลปรากฏว่าค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังของพฤติกรรมที่ เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาใน การวัดก่อน-หลัง-ติดตามผล แตกต่างกัน 2 คู่ดังนี้ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของ นักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมรวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในการติดตามผลสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสม รวมทั้ง 4 ด้าน ในการแก้ปัญหาและป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาก่อนการ ฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงชุดฝึกอบรม

จากผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงชุดฝึกอบรมโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เพิ่มเดิมสื่อ ที่เป็นวีดิทัศน์ และกิจกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้
 2. ปรับกิจกรรมการฝึกกระเปียบวินัยไปไว้ในวันที่ 4 ของการฝึกอบรมและเลื่อนกิจกรรมที่เป็นการเรียนการสอนไปไว้ในช่วงต้นของการฝึกอบรม
 3. ปรับเวลาเพิ่มในองค์ประกอบหลักที่ 2.1 และ 2.2 จากเดิมองค์ประกอบหลักละ 1.5 ชั่วโมง เป็น องค์ประกอบหลักละ 2 ชั่วโมง
 4. ปรับเวลาเพิ่มในองค์ประกอบหลักที่ 1.6 จากเดิม 2 ชั่วโมง เป็น 3 ชั่วโมง
 5. ปรับลดเนื้อหา ที่เป็นเอกสารประกอบการบรรยายลง ให้เหลือเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรม แต่ไม่สามารถปรับลดลงได้มากนักเนื่องจาก ผู้วิจัยเห็นว่า เนื้อหาประกอบการบรรยายนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีความเข้าใจและเกิดความตระหนักถึงเหตุและผล ตลอดจนการเลือกหรือแสวงหาแนวทางเพื่อตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องทันกับเวลาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น
- ชุดฝึกอบรมที่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากร ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก